

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	Telefon: 416/530-4222 647/728-0654
	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)	J Time Committed À déla convenu

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 13.

(503.)

Vol. 22.

Thursday,

August 16,

2012

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravvy.ca

Pravidla používaná a zřídka používaná

Režisér Dušan Hanák mi jednou řekl: „Někdo nám krade duši.“ Možná bych to trochu parafrázoval: „Někdo nám ukradl Olympijské hry!“ Aspoň jsem měl tento pocit, když OH v Londýně začínaly a televizní reklama střídala reklamu.

Na stejném místě, tedy v Anglii natočili Ross Devenish a Abidin Dino film *Goal! World Cup 1966*, který přišel do kin o rok později v roce 1967 a v Československu pod názvem *Gól* byl uveden již na jaře téhož roku. Literární noviny, které se sportem nezabývají mu v hodnocení renomovaných kritiků přidělily jedno z nejlepších filmových ocenění vůbec. Z dnešního pohledu, kdy jsme zkažení širokouhlými obrazovkami barevných televizorů, je film téměř zapomenut. Příběhy Eusebia, Tilkowského, Uwe Sellera, triumf Maďarů nad Brazílií a zranění Pelého v utkání s Portugalskem znají již jen pamětníci. O jediné události se však dodnes hovoří je to 101. minuta finálového utkání, kdy Hurst vystřelil z dvaceti metrů do břevna, od kterého se míč odrazil *na/za* brankovou čáru. Není jeden spolehlivý dokument, který by rozhodl o tom, zda to byl gól nebo nebyl. Švýcarský rozhodčí Dienst si také nebyl jistý a tak se šel poradit s pomezním Rusem Bachramovem, který ukázal na středový kruh. Branka platila a Angličané Hurstem ve zmatku, který nastal v poslední minutě prodloužení upravili na konečných 4:2. Příběh MS, starý 46 let, zachycený očima správce stadionu, kterému zbyl po finálovém zápasu pouze bordel v hledišti. To je děj filmu.

Před OH v Mnichově byl v televizi film o posledním závodníkovi na mexické olympiádě. Jedná se o Afričana při maratónu, který s ovázanou nohou se blíží do cíle závodu. Je poslední, chytají ho křeče, je posledním závodníkem na této olympiádě, ale nevzdá, doběhne do cíle. Časy se mění a jestliže film *Gól* byl uveden v pražských kinech jen několik měsíců po svém vzniku. Film *Viděno osmí* Olympijských hrách v Mnichově v roce 1972 na sebe nechal čekat několik let než se objevil a byl nenápadně promítnul klubovým divákům v Československu. Snad díky ironii osudu jsem ho viděl v kriminále na Borech, když byl nedostatek elektrické energie v lednu 1979, televize nevyšlala a komunisté se báli nepokojů ve věznicích a tak jim promítali i několik filmů denně. Proč byl tento film utajován v době normalizace je zřejmé již při úvodních titulcích, když se mezi tvůrci filmu objeví Miloš Forman. Je zde také ruský prominentní režisér Jurij Ozerov a komunistka nevěděla, co s tím. Když to nevadilo Rusům, tak to nakonec nějak prošlo i k nám. A nakonec se film dostal i do kriminálu a pro vězně to byl svátek.

Osm významných světových režisérů Miloš Forman, Jurij Ozerov, Mai Zetterlingová, Arthur Penn, Michael Pfleghar, Kon Ichikawa, Claude Lelouch a John Schlesinger si mělo vybrat jednu disciplínu, která je zaujala. S napětím jsem čekal na Formanův *Desetiboj* a bylo to pro mne dost velké zklamání. Točil jsem před tím svůj vlastní film a objevoval jsem tehdy tajemství šestnáctimilimetrové kamery. Objevoval jsou komiku zrychlených či zpomalených záběrů, či komičnost situace, když se dá k některému záběru hudba, která je určená do zcela odlišné situace. Forman těmito triky udělal z olympiády grotesku a pamatuji se jak právě tohle některé z mých známých oceňovali. Mně se nejvíc líbil Arthur Penn, který pracoval pouze obrazem (bez komentáře) a detailem dokázal vystihnout jednu z filmařsky nejnáročnějších disciplín skok o tyči. Francouz Claude Lelouch, autor filmu *Muž a žena*, se soustředil na poražené a Jurij Ozerov nepřekročil svůj stín, když zachytil soustředění sportovců před závodem. Zajímavý byl John Schlesinger, který se na olympiádu dívá pohledem jednoho maratónského běžce. Ten jediný dokázal zachytit tragédii her, kdy zahynuli na mnichovském letišti izraelští sportovci. Anglický maratónec, který ani nevyhraje ani neprohráje po atentátu poznamená: „Pro mne to znamená, že se závod poběží o den později.“ Hodně jsme o tomto výroku tehdy hovořili a já jsem pro něj našel určité pochopení. Již tehdy říká: „Terorismus nesmí začít určovat náš život.“

Jaké příběhy tedy vybrat z letošní olympiády? Asi dva bronzové kanadské, týkající se pravidel, pravidel málo známých, která ani sportovní komentátoři většinou neznají, natož prostý divák.

Příběh první s dobrým koncem a bronzovou medailí

Deset minut do konce semifinálového utkání Kanada-Spojené státy: Reprezentantky javorového listu vedou překvapivě 3:2. Brankářka Erin McLeod zachytila míč, čtyři vteřiny trvá než se zvedne ze země, a po osmi vteřinách ho v panice vyhaduje do autu. Je však pozdě norská rozhodčí Christiana Pedersen píská nepřímý trestný kop.

A nyní odbočím k tomuto pravidlu, které prošlo svým vývojem. V šedesátých letech bylo ještě zvykem, že brankář mohl míč držet neomezeně dlouho, ale směl udělat pouze tři kroky bez udeření míče o zem. Toto pravidlo se později změnilo na pravidlo, kdy brankář musel buď vykopávat přímo z místa, kde míč zachytil nebo ho dopravit nohou na hranici pokutového území. V druhé polovině devadesátých let přišlo pravidlo, že brankář musí do šesti vteřin rozehrát míč, pokud ho má *pod kontrolou*. Toto pravidlo se však brzy přestalo používat a vím pouze o jednom případě, kdy za posledních snad deset let bylo použito. Běžná doba držení míče brankářem je kolem dvanácti vteřin. Nejsou výjimky osmnáct až dvacet vteřin. Není mi jasné, proč existuje pravidlo, které se nedodržuje nebo proč nebyla stanovena doba tak, aby ji bylo možné splnit. Již fakt, že kanadská brankářka rozehrála míč „naslepo“ svědčí o tom, že nechtěla zdržovat. Následoval tedy nepřímý kop. Druhá kuriozita: Nepřímý kop je zahráván z hloubi pokutového území. V tom místě mohla stát kanadská brankářka, tak zhruba po pěti vteřinách. Třetí kuriozita: Míč po trestném kopu zasáhne Marie-Eve Naultovou do hrudi a pak sjede na ruku. V tomto případě se jednalo o nastřelenou ruku. Přesto norská rozhodčí píská pokutový kop, ačkoliv před tím podobný přestupek Američanky Megan Rapinoové neodpískala. Čtvrtá kuriozita: V druhém prodloužení jsou nastaveny další tři

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ ZÍSKALA V LONDÝNĚ ZLATOU MEDAILI

FOTO: WWW.PRAHASPORTOVNI.CZ

minuty, ačkoliv je zřetelné, že kanadské hráčky se potýkají se zranění. (V prodloužení se nastavuje většinou jedna až dvě minuty). V 123. minutě Alex Morganová dává vítěznou branku Američanek.

A zde je další otázka. Jestliže pravidla povolují tři střídání během 90 minut. Proč nejsou povolena čtyři střídání za 120 minut, čili čtvrté střídání v prodloužení. Častokrát se stane, že mužstvo musí hrát v oslabení kvůli zranění o deseti hráčích. Tentokrát se přenesla tato nevýhoda na dalších 30 minut do prodloužení. Souhra těchto okolností nakonec vedla k tomu, že Kanadanky hrály „pouze“ o bronz s Francií. Tentokrát však vyhrály díky brance Diany Mathesonové z 92. minuty 1:0 a nakonec si medaile přece jen přivezly. Bronzové medaile, které měly cenu zlata a autorka tří semifinálových branek Christine Sinclairová nesla při závěrečném ceremoniálu kanadskou vlajku. Kdoví, jestli kdyby Kanadanky postoupily do finále a prohrály s Japonkami (jako na začátku turnaje 1:2), jestli by byly tak slavné.

Příběh druhý: s čestným koncem, ale bez bronzové medaile

Usain Bolt ve štafetě 4x100 metrů probíhá cílem v novém světovém rekordu a v čase 36:84, druží jsou Američané. V tu chvíli nevěnuje téměř nikdo pozornost třetímu místu a na světelné tabuli se objeví jasně Canada. Všechny tři vítězné týmy oslavují a najednou se objeví v tváři běžců zděšení. Kanada je diskvalifikovaná. Patriotická BBC, narozdíl od diskvalifikace britské štafety den před tím, neposkytuje zprvu opakovaný záznam a když se objeví, je jasné, že kanadské předávky jsou v pořádku. Reportéři se dotazují zděšených běžců, ale ti rovněž nevědí až do okamžiku než se reportér zeptal závodníka na třetím úseku Jared Connaughtona. Ten vysvětlil: „Ano byla to moje chyba. Když jsem se podíval na obrazovku viděl jsem, že jsem šlápl na čáru, což je neodpustitelné. Jsem smutný kvůli ostatním běžcům v našem týmu. A je smutné, že se to stalo právě tímto způsobem.“ Zbytečné byly protesty kanadské delegace, že tímto nevědomým přestupkem nikoho nepoškodil ani nezískal pro tým nějakou výhodu.

V době, kdy nejen ve sportu, účel světi prostředky, kdy doping pronikl do sportu, kdy se zřídka kdy stane, že hráč přízná tečovaný míč, kdy se neustále zdokonaluje technika, aby přistihla podvádějící hráče a závodníky. V této době je čestné přiznání k neúmyslné chybě snad jedním z nejsvětějších momentem olympiády a přesto se nabízí otázka, nešlo by i zde zařadit něco jako žlutou kartu a pokud by se pouze jednou závodník dotkl čáry byl by napomenut, pokud podruhé štafeta by dostala červenou kartu a byla diskvalifikována. Jestliže by však bránil jinému běžci pak by následovala diskvalifikace okamžitě. Vždyť proti přestupku kanadského závodníka ani v pořadí čtvrtí závodníci Trinidadu a Tobago neprotestovali a spíše jakoby se Kanadčanům omlouvali za to, že jim sebrali medaili. Bohužel neexistuje záznam, jestli míč ve finále MS v roce 1966 přešel čáru nebo ne. Ale bohužel existuje záznam, že Jared Connaughton na čáru šlápl. Obojí se stalo v Londýně. Mezi oběma událostmi uběhlo 46 let. Obě čáry měří asi osm centimetrů a pravidla se někdy používají striktně a jindy jen zřídka.

Aleš Březina

Zpravodajství z OH od našeho zpravodaje Jaroslava Kircchnera na straně 10 a 11.
